

PRECONCEPT PRO-PROGRAMMA

Deel 1: Thema's

Deel 2: Dorpen

Inhoud deel 1: Thema's

1. Veranderen om onszelf te blijven (inleiding)
2. In gelul kun je niet wonen
3. Belasting (nu!) verder omlaag
4. Bewust beter kiezen voor duurzaamheid
5. Iedereen doet mee. Eigen kracht samen aanpakken.
6. Werk is de beste sociale zekerheid
7. Schoolgebouwen met de beste rapportcijfers
8. Schoon, heel en veilig! (Leefbaarheid)
9. Economische ontwikkelingen, dat loont!
10. Beleef het verhaal van Kaag en Braassem
11. Groot worden door klein te blijven!
12. Oude traditionele gemeenteraad moet op de helling
13. Initiatievenfonds geeft mensen kans in Kaag en Braassem

1) Veranderen om onszelf te blijven (inleiding)

(plaatje met trends en ontwikkelingen / speelveld)

Grote uitdagingen maken moeilijke keuzes noodzakelijk. PRO Kaag en Braassem gaat deze verantwoordelijkheid niet uit de weg.

Nederland is aan het opkrabbelen uit de crisis. Om antwoorden te vinden op de kredietcrisis, de huizen crisis, de economische crisis en de financiële crisis heeft de overheid stevige maatregelen moeten nemen. Bezuinigingen, herschikken van taken en veel verantwoordelijkheden overgedragen aan de gemeenten. Ook heeft Kaag en Braassem te maken met een keur aan maatschappelijke trends en ontwikkelingen die invloed hebben op de toekomst van onze gemeente. Binnen tien jaar zal het aantal 70 plussers meer dan verdubbelen. De gemeente kreeg extra taken zonder de daarbij behorende financiële middelen. De individualisering en digitalisering gaat ook Kaag en Braassem niet voorbij en de inwoners maken steeds vaker gebruik van luxere voorzieningen. Kwalitatief hoogwaardigere en/of goedkopere winkels en een nieuw recreatief aanbod dat meer uitdaging biedt.

Deze voorzieningen hebben vaak een groter verzorgingsgebied dan het lokale dorpshuis en de vereniging van voorheen. Er ontstaat een beter, luxer, mooier, uitgebreider, goedkoper regionaal aanbod. Het aantal gebruikers van de kleine lokale voorzieningen staat onder druk. Geen politieke keuzes, maar feiten. Het gevolg van ons veranderende consumentengedrag. Deze veranderingen, daar vecht PRO Kaag en Braassem niet tegen, maar is achtergrond, kader en realiteit voor de te nemen besluiten en maatregelen. Wel staat behoud van leefbaarheid, bereikbaarheid van voorzieningen, behoefte voor ontmoeting en toegankelijkheid van zorg, onderwijs en huisvesting voor alle inwoners centraal. Dit vraagt in een veranderende wereld wel om nieuwe en andere oplossingen en afscheid nemen van het oude.

Dit vraagt om een nieuwe aanpak en meer samenwerking. De kennis en betrokkenheid van de inwoners, om de juiste antwoorden te vinden, zijn meer dan ooit nodig. Daarom, ook voor de komende periode, geen programma met loze beloftes, maar een visie op de toekomst, met als basis de veranderende wereld en de noodzaak de verbinding te herstellen met de inwoner.

De politiek moet stoppen met vooruitlopen en de inwoners vragen achter hen aan te lopen, maar ondersteunend zijn aan het initiatief wat de gemeenschap zelf neemt. Versterken wat er is. En om ruimte te krijgen voor nieuwe oplossingen hoort soms ook een breuk met het verleden bij. Keuzes die van invloed zijn op alle inwoners. Dat zijn niet altijd leuke of makkelijke keuzes, maar wel het eerlijke verhaal. In de visie van PRO Kaag en Braassem treft u context, de inzet van de afgelopen vier jaar, de agenda voor de komende jaren en bij de perspectieven op de dorpen een aantal dromen. Dromen waar PRO Kaag en Braassem mee aan de slag wil. Potentiele oplossingsrichtingen voor ingewikkelde vraagstukken. Oplossingen die alleen realiteit kunnen worden als we samenwerken en lokaal de bereid er is de veranderende wereld te accepteren en met elkaar verantwoordelijkheid te nemen. Dromen kunnen werkelijkheid worden. Sterker nog, wij denken dat het noodzakelijk is hiermee aan de slag te gaan. En u kunt op PRO Kaag en Braassem rekenen als we hiermee aan de slag gaan. Wij zijn trots op Kaag en Braassem. U bent dat ook. We willen veranderen om onszelf te blijven.

2) In gelul kun je niet wonen

De bevolking krimpt, de woningmarkt zit op slot en de vergrijzing zet door. De provincie gaat bovendien nog sterker sturen op het ontwikkelen van stedelijke gebieden. In dorpen van gemeenten als Kaag en Braassem krijgt woninguitbreiding buiten de dorpskernen alleen nog groen licht als deze projecten al in een vergevorderd stadium zijn. Daardoor kan er alleen nog sprake zijn van kwalitatieve uitbreiding van het woningaanbod en het bouwen van ontbrekende woningtypes. Met dit kader moeten wij het doen. Per dorp zullen we dus met slimme oplossingen en goede, lokaal gedragen, oplossingen moeten komen om de leefbaarheid te waarborgen. En, die kansen zijn er.

Inzet PRO Kaag en Braassem nu en straks

PRO Kaag en Braassem heeft zich de afgelopen jaren ingezet om ook in kleine kernen ruimte te krijgen voor ontwikkelingen. In vrijwel alle kleine kernen staan er ook projecten in de steigers die een lokaal volkshuisvestelijk probleem aanpakken. Ook is PRO Kaag en Braassem er blij mee dat we plannen hebben kunnen opstarten om eindelijk eens een inhaalslag te maken bij het tekort aan sociale woningen. We zijn er ook trots op dat we voor een groeiende groep mensen die teveel verdient om in een huurwoning te mogen en te weinig verdienen om een koopwoning te kunnen financieren een zgn. tussen wal en schip regeling te kunnen introduceren. Ontwikkelaars krijgen de mogelijk iets minder sociale koopwoningen te realiseren, woningen die vaak onder de marktwaarde aan de eerste kopers verkocht werden om daarna direct uit het sociale segment te verdwijnen bij de eerste verhuizing, in te ruilen voor een categorie koopwoningen tussen de 180.000 en 250.000 EU. Een categorie woningen die er nog amper is, maar wel veel vraag naar is.

Doorstroming

Ook zal de doorstroming bevorderd moeten worden door het bouwen van ontbrekende woningtypen, zoals (levensloopbestendige) zorg- en seniorenwoningen, dichtbij de centrumvoorzieningen. Het woningbezit in onze gemeente bestaat namelijk voor ruim 90 procent uit gezinswoningen. Door de vergrijzing wonen één of twee senioren in gezinswoningen en is de jeugd genooddaakt te verhuizen. Op termijn een doodsteek voor onze voorzieningen. Door in te zetten op een kwalitatieve uitbreiding van het woningaanbod, bevorderen we de doorstroming en komen gezinswoningen vrij.

Met de crisis in het achterhoofd en een woningmarkt die al jaren op slot zit, zijn met name veel starters de dupe. De behoefte aan betaalbare woningen groeit dan ook nog steeds. Om de bouw weer op gang te krijgen en te bouwen naar behoefte moet de focus sterk komen te liggen op deze doelgroep.

Terugdringen wachtlijsten sociale woningbouw

In onze gemeente moeten mensen gemiddeld 5 jaar wachten op een sociale huurwoning. PRO Kaag en Braassem wil deze termijn verkorten. Wij zullen ons blijven inzetten voor een verplicht percentage sociale huurwoningen bij nieuwbouwprojecten en een inhaalslag maken bij de Gerardusschool in Oude Wetering, de van Egmond locatie in Woubrugge, op het Connexionterrein in Leimuiden en bij de school in Hoogmade. Voor al deze projecten willen wij inzetten op levensloopbestendige

woningen of appartementen. Al deze vrijkomende woningen willen met voorrang toewijzen aan senioren. Eerst uit het betreffende dorp, daarna uit de gemeente. Daarmee lossen we een volkshuisvestelijk probleem op. Werken we aan het beschikbaar maken van gezinswoningen in het dorp wat goed is voor de leefbaarheid in het dorp en verkorten we de wachtlijst voor een sociale huurwoning.

Uitplaatsen bedrijven

Veel van ons dorpskernen kennen van oudsher bedrijven die zich hier gevestigd hebben. PRO Kaag en Braassem wil het aantrekkelijk maken voor deze bedrijven zich te verplaatsen naar bedrijventerreinen. Dit geeft (verkeers)ontlasting van het dorp en biedt de mogelijkheid om kwalitatieve woningbouw in te breiden in het dorp, zonder dat dit op weerstand stuit bij hogere overheden.

Collectief particulier opdrachtgeverschap

Nieuwe initiatieven op het gebied van Collectief Particulier Opdrachtgeverschap kunnen rekenen op steun van PRO Kaag en Braassem. Daarnaast wil PRO Kaag en Braassem, net als in andere gemeenten, een plankostenfonds voor CPO collectieven. De Rabobank staat klaar om hier een ondersteunende rol in te spelen.

Wal en schip

Veel mensen verdienen teveel om in aanmerking te komen voor een sociale huurwoning, maar hebben niet voldoende inkomen om in aanmerking te komen voor een hypotheek. Een grote groep mensen valt, binnen de huidige woningmarkt, tussen wal en schip. PRO Kaag en Braassem heeft het initiatief genomen oplossingen te bieden voor deze groeiende groep mensen. Bij nieuwbouwprojecten is het verplicht 30% sociaal te bouwen, waarvan 25% sociale huur en 5% sociale koop. We verleiden ontwikkelaars een woningaanbod te ontwikkelen tussen de 180.000EU en 250.000EU. Zij mogen de 5% sociale koop laten vervallen, wat hen vaak geld kost (woningen onder de marktwaarde verkopen), in ruil voor 20% woningaanbod tussen de 180 en 250.000 EU.

Door slim in te spelen op de ontwikkelingen die er zijn, te bouwen naar de vraag en de doorstroming te bevorderen is er ook op woongebied nog van alles mogelijk in Kaag en Braassem. Zowel in de grote, als in de kleine dorpen. Het lokaal organiseren van draagvlak is daarbij essentieel. Daarvoor ligt een belangrijke rol en verantwoordelijkheid bij de inwoners van een dorp zelf.

In gelul kun je niet wonen

Kaag en Braassem is een mooie gemeente om in te wonen. Men woont hier ook met veel plezier. Tegelijk zijn er veel vraagstukken. Veel gezinswoningen, weinig appartementen. Veel vergrijzing, weinig woonaanbod die geschikt is. Lange wachtlijst sociale woningen. Te weinig betaalbare koopwoningen. Te weinig kansen voor jonge mensen die graag in eigen dorp willen wonen. PRO Kaag en Braassem heeft volkshuisvesting als speerpunt en heeft de afgelopen jaren op al deze onderwerpen initiatief genomen om met oplossingen te komen. We zijn nog niet klaar en krijgen graag de mogelijkheid door te gaan. In gelul kun je niet wonen!

3) Belasting (nu!) verder omlaag

Jaarlijks presenteert het Coelo (Centrum voor Onderzoek van de Economie van Lagere Overheden) cijfers over de lastendruk per gemeente. Kaag en Braassem behoort steevast tot de gemeenten met de hoogste lastendruk. Toegegeven, de cijfers van het Coelo zeggen niet alles. Onze gemeente meet een groot oppervlak en een slappe veenbodem waardoor Kaag en Braassem altijd hoge kosten voor wegonderhoud, bruggen en andere noodzakelijke voorzieningen in de openbare ruimte heeft. PRO Kaag en Braassem is echter van mening dat er wel grenzen zitten aan wat de gemeente van inwoners kan vragen. Uitgangspunt is daarom dat lasten niet verder mogen stijgen. Wij zijn er trots op dat de afgelopen jaren, onder aanvoering van PRO Kaag en Braassem, de lastendruk is gedaald en we enkele plaatsen lager op de Coelo ladder zijn gekomen. Ook bij de laatste begroting hebben we het initiatief genomen om een voorgenomen belastingverhoging terug te draaien. Ook in de periode 2018-2022 zal PRO Kaag en Braassem zich ervoor inzetten dat onze lastendruk zal dalen en Kaag en Braassem niet meer bij de absolute koplopers van Nederland zal horen als het gaat om belasting betalen.

Besparen op afval

Volgens PRO Kaag en Braassem is er ruimte om de lastendruk te verlagen. Bijvoorbeeld door slimmer om te gaan met ons afval. Nu betalen alle inwoners een min of meer gelijk bedrag aan afvalstoffenheffing. Dat kan slimmer. Bijvoorbeeld door alleen te betalen voor de keren dat de grijze bak aan de weg wordt gezet. Op centrale punten in de gemeente staan afvalverzamelstations voor papier, kleding, glas en plastic. Mensen worden gestimuleerd om zoveel mogelijk gescheiden afval in te zamelen waardoor de hoeveelheid grijs afval zo klein mogelijk blijft. Dat betekent dat de container minder vaak aan de weg hoeft te staan. Dit kan op jaarbasis veel geld opleveren en het is goed voor het milieu. Deze uitgangspunten waren voor ons de afgelopen periode van toepassing bij de invoering van een nieuw systeem. Diezelfde uitgangspunten zullen de komende periode voor ons van toepassing zijn. Een nieuw afvalstelsel wat zowel de milieudoelstellingen dient als positief uitwerken ten aanzien van de lastendruk. Andere modellen, die niet bijdragen aan de milieudoelstellingen of leiden tot een hogere belastingdruk, zal PRO Kaag en Braassem niet ondersteunen.

Streng sturen op lastendruk is mogelijk. Wat PRO kaag en Braassem betreft kan en gaat de belasting (nu!) verder omlaag!

4) Bewust beter kiezen voor duurzaamheid

Hoe hebben onze kinderen het in 2040 als zij volwassen zijn? Is de aarde in staat om onze huidige leefwijze te dragen? Zijn we in staat en bereid om ons aan te passen aan de klimaatveranderingen? Hoe is werk en zorg verdeeld? Kan iedereen meedoen? Die vragen staan centraal als het gaat om duurzaamheid. Als we een duurzaam Kaag en Braassem willen moeten we nu onze verantwoordelijkheid nemen. De gemeenteraad lijkt hiertoe bereid. Sterker nog, Kaag en Braassem is niet alleen roomser dan de paus, we zijn duurzamer dan Parijs (Klimaatakkoord Parijs: energieneutraal in 2050. Kaag en Braassem heeft de ambitie uitgesproken dit al in 2040 te bereiken).

Duurzamer, niet alleen in de zin van energiebesparing en -opwekking, maar ook in verantwoordelijkheid nemen over bijvoorbeeld onze afvalstromen en het opbouwen van een sociaal duurzamere samenleving. Om substantieel verschil te maken en een versnelling te realiseren is het nodig om duurzaamheid te verankeren in alles wat we doen. Dat betekent dat het dus om alle beleidsterreinen gaat en een zaak van de lange adem is. En, een kwestie van rechte ruggen en stevige knieën. Met roepen dat het duurzamer moet en tegelijk vinden dat we dat met innovaties wel zullen redden... En dat zonder het opofferen van open landschap we deze stevige doelstellingen zullen halen komen we er echt niet. U bent van PRO Kaag en Braassem gewend dat we bereid zijn verantwoordelijkheid te nemen bij concrete uitvoeringsplannen (inderdaad, in achtertuinen) die horen bij strategische doelstellingen.

Bij gestelde ambities horen concrete projecten en maatregelen. Welke maatregelen moet je nemen om die ambities te halen? Hoe geef je op een gestructureerde en realistische manier duurzaamheid een plaats in het gemeentelijk beleid? Welke rol kan je als gemeente het beste vervullen? Hoe zorg je ervoor dat inwoners en bedrijven betrokkenheid omzetten in daden? Een duurzame ontwikkeling van de gemeente is in ieder geval een ontwikkeling die aansluit op de behoeften van het heden zonder het vermogen van de toekomstige generaties om in hun eigen behoeften te voorzien in gevaar te brengen.

Waar staan we nu?

Om verder te komen, moeten we eerst weten waar we staan. Een zogenaamde nulmeting om te kunnen bepalen waar de focus moet liggen en of er vooruitgang wordt geboekt. Er zijn verschillende instrumenten die hiervoor kunnen worden gebruikt en wat PRO betreft is een combinatie ervan de beste methode. We noemen er drie.

- De gemeentelijke duurzaamheidsindex (GDI)
- Waar staat je gemeente?
- De klimaatmonitor

De gegevens uit de Gemeentelijke Duurzaamheidsindex en Waar staat je gemeente zijn hieronder weergegeven. Op een aantal gebieden scoren we als gemeente goed ten opzichte van het gemiddelde. Er zijn ook veel gebieden waar het écht beter moet. Deze gebieden dienen, indien mogelijk, voorrang te verkrijgen bij het op te stellen beleid.

<plaatje index>

<plaatje duurzaamheidsindex>

Succesfactoren

PRO gelooft in de kracht van de gemeenschap en samenwerking, anders denken anders doen.

Hieronder een aantal succesfactoren die daar naadloos op aansluiten. De succesfactoren zijn onder andere te vinden op de GDI.

- 1) Gedreven en bevlogen trekkers. Het succes hangt sterk af van de 'toevallige' aanwezigheid / beschikbaarheid van enthousiaste trekkers, met name onder de inwoners en het bedrijfsleven. Je kunt het toeval een handje helpen door actief te zoeken naar zulke trekkers en door zoveel mogelijk inwoners bij het proces te betrekken.
- 2) Sluit aan bij al bestaande initiatieven. Door inwoners en bedrijven zijn al veel meer initiatieven genomen dan veelal bekend is. Sluit daar bij aan en versterk die waar nodig en mogelijk. Op zoek naar bevlogen initiatiefnemers.
- 3) Niemand kan het alleen. Samenwerking tussen inwoners, bedrijven, organisaties en gemeente geeft veel (duurzame) energie.
- 4) Ook trekkers vanuit het bedrijfsleven, al dan niet met een welbegrepen eigenbelang, zijn belangrijk voor succes.
- 5) Informatie en communicatie. De kunst is om het enthousiasme vast te houden, zowel van de trekkers als van alle anderen. Veel informatie verstrekken, met grote regelmaat, en goede communicatie is daartoe uitermate zinvol. Het is belangrijk om te laten zien wat de directe effecten van alle inspanningen zijn. Dat stimuleert.
- 6) Een andere rol voor de gemeente. De gemeente kan het niet alleen doen en moet dat ook niet willen. Het gaat veel meer om het mobiliseren van anderen en vervolgens waar nodig stimuleren en faciliteren. Ook het mobiliseren van de denk- en daadkracht van ambtelijke collega's die niet expliciet duurzaamheid 'in hun portefeuille' hebben is nuttig en nodig.
- 7) De beschikbaarheid van financiën – in de vorm van een geldpotje of een investeringsfonds – is zeker nuttig, al moet het belang daarvan niet worden overschat. Ook met een bescheiden bedrag vanuit de gemeente kan veel worden bereikt.
- 8) Duurzaamheid is meer dan klimaat. Binnen veel gemeenten is duurzaamheid vooral aandacht voor klimaat en energie. Duurzaamheid omvat ook afval, groen, milieu en zeker ook de vele aspecten van de sociale en de economische dimensie.
- 9) Onderlinge uitwisseling van ervaringen. Wat blijkt succesvol te zijn en wat minder succesvol.

Tot slot

Om de beweging van torenhoge ambitie naar concrete uitvoering te krijgen is het zaak dat partijen helderheid geven. Waar gaan we wat toestaan? Wel zo eerlijk. Hieronder treft u onze concrete agenda waar de gemeente mee aan de slag kan en als kader kan bieden bij het beoordelen van plannen en verzoeken.

- 1) De strook tussen A4 en Nieuwe Wetering (gemeentegrond bestemmen voor lokale energiecorporatie Nieuwe Wetering)
- 2) Opbrengsten van een zonneveld of windmolens ten goede komen aan lokale gemeenschap. De lokale gemeenschap ervaart zowel het zuur als het zoet.
- 3) Het weiland tussen Groenrecycling en A4 mag bestemd als zonneveld.
- 4) Veenderveld II (achter de geluidswal, langs de infrastructuur bundel, kan beschikbaar gemaakt voor duurzaamheid, plek voor een lokale energiecorporatie.
- 5) De gemeente geeft het goede voorbeeld: al het gemeentelijk vastgoed per 2022 energieneutraal

- 6) Daken van scholen, sporthallen en zwembad worden beschikbaar gemaakt voor lokale energiecorporaties.
- 7) Led verlichting in lantaarnpalen
- 8) Windmolens staan we alleen toe langs bestaande bundels van infrastructuur.
- 9) De gemeente laat verschillende voorbeeld business cases maken: we roepen woningeigenaren op om zich aan te melden voor een pilot. We laten uitrekenen wat zij komende 20 jaar aan energie gaan betalen. Wat hebben we aan financiële en milieuwinst als we datzelfde bedrag NU investeren in 'nul op de meter/energieneutraal/zuiniger maken van de woning. Deze businesscase kan als voorbeeld dienen voor anderen.
- 10) We maken met de corporaties een actieplan over de hoe de afgesproken investering van 10 miljoen (prestatieafspraken) gaat landen in de huurwoningen en welke bijdragen dit levert aan een duurzaam Kaag en Braassem.
- 11) Per 2020 moeten alle nieuwe woningen gasloos.
- 12) Kaag en Braassem opent gesprekken met de grondexploitatie maatschappij Braassemblerland en MeerWonen over duurzame innovaties. Hoe kunnen we met warmte/koude opslag en de temperatuurswisselingen van het Braassemblermeer (winter/zomer & diep en ondiep) gebruikt worden de wijk te verwarmen?
- 13) We starten een inventarisatie bij ondernemers op bedrijventerreinen. Wie wil meedoen aan een lokale energiecorporatie en hun daken bedekken met zonnepanelen?
- 14) Kaag en Braassem gaat echt werk maken van het uitbreiden van de beschikbaarheid van elektrische laadpalen voor auto's.
- 15) Met de LTO starten we gesprekken en doen onderzoek naar de bereidheid van het beschikbaar stellen daken agrarisch vastgoed voor zonnenergie en/of lokale energiecorporaties.

PRO heeft deze duurzaamheidsparagraaf opgesteld om in beweging te komen. PRO benoemt een aantal concrete acties en doelen, om aan te geven dat het ons serieus is en bereid zijn verantwoordelijkheid te nemen als het gaat om concrete uitvoeringsprojecten. Wij realiseren ons namelijk dat bij ferme ambities en lokaal, bij mensen in hun uitzicht, concrete veranderingen zullen plaatsvinden. Wij begrijpen als geen ander dat we inwoners en stakeholders binnen de gemeente nodig hebben om tot draagvlak en uitvoering te komen. Anderzijds onderstrepen we de urgentie van de opgave. Daar passen rechte ruggen en stevige knieën bij. Bewust beter kiezen voor duurzaamheid!

5) Iedereen doet mee. Eigen kracht samen aanpakken.

PRO Kaag en Braassem gaat ervan uit dat wij met elkaar de maatschappij vormen. Het uitgangspunt is: iedereen hoort erbij. We willen dat iedereen naar vermogen mee kan doen aan de samenleving. PRO Kaag en Braassem wil op alle levensgebieden af van het institutionaliseren en zoveel mogelijk normaliseren. Niet voor niets heeft de rijksoverheid drie grote decentralisaties uitgevoerd op het gebied van werk, jeugd en zorg.

Daar is een omgeving voor nodig die ruimte biedt aan mensen zoals ze zijn en ze niet direct uitsluit omdat er “iets” mee is. Dat vereist samenwerking, die niet kan worden afgedwongen, maar wel kan worden gestimuleerd. Samenwerking tussen de overheid, ondernemers, onderwijs, professionele (zorg)organisaties, verenigingen en inwoners. Bijvoorbeeld door mensen niet meer per busje naar een instelling te rijden voor dagbesteding, maar te zorgen dat in het eigen dorp ook mogelijkheden zijn om te komen tot een zinvolle invulling van de dag. Bedrijven nemen mensen in dienst met afstand tot de arbeidsmarkt en kinderen die afwijken van het gemiddelde, gaan zoveel als mogelijk naar een reguliere school.

Veel verenigingen zijn bereid om een stap extra te doen dan alleen het verenigingsleven te laten bloeien. In het vrijwillige kader hebben zij diverse klussen waar mensen met een arbeidsbeperking zeer welkom zijn. En, in onze gemeente staan prachtig mooie verenigingsaccommodaties die vele uren leeg staan en voor veel meer projecten gebruikt kunnen worden. Om deze verbinding te laten slagen is er samenwerking nodig met instellingen, want zij beschikken over de deskundigheid om mensen met een arbeidsbeperking te begeleiden en te ondersteunen. Gewoon, zichtbaar in de buurt vrijwilligers van verenigingen professioneel ondersteunen. Oud worden in je dorp en niet weggestopt worden binnen de muren van een instelling.

PRO Kaag en Braassem neemt deze beweging serieus en bezuinigd geen cent op verenigingen, sterker nog, we dagen hen uit, in ruil voor een extra stimuleringsbijdrage, een nog grotere rol te pakken als het gaat om het organiseren van aanbod voor kwetsbare doelgroepen. Een aanbod dichtbij draagt bij aan een inclusieve samenleving waarin iedereen meedoet en iedereen erbij hoort.

Instellingen zijn ouderwets

Op dit moment hebben we aparte scholen voor leerlingen met beperkingen en is er een sociale werkvoorziening voor mensen met een arbeidshandicap. Ook bestaan er nogal wat vooroordelen over ouderen en hun bijdrage aan de maatschappij. In de verzorgingsstaat hebben we voor ieder probleem een passende, op zich zelf staande oplossing gevonden. Het werkt, maar is duur, vaak niet efficiënt en niet voldoende effectief. Mensen institutionaliseren hierdoor en hun verantwoordelijkheid neemt af. In Kaag en Braassem gaat het vanaf nu niet meer om zorgorganisaties, maar om het organiseren van zorg.

Geen kind buitenspel

Sommige gezinnen zitten in een lastige financiële situatie. Geen kind mag de dupe worden van de financiële situatie van de ouders. PRO Kaag en Braassem wil een financieel ruimhartig beleid voor kwetsbare gezinnen zodat elk kind deel kan nemen aan sport, welzijn en cultuur.

Dementievriendelijk Kaag en Braassem

Vereniging PRO Kaag en Braassem in ingeschreven in het Handelsregister onder nummer 59101318

<invullen>

Iedereen doet mee. Eigen kracht samen aanpakken!

6) Werk is de beste sociale zekerheid

Gelukkig doet Kaag en Braassem het goed als het gaat om 'werk': de werkloosheidscijfers in onze gemeente zijn door de crisis gestegen, maar regionaal nog steeds onder het gemiddelde. Dat moet zo blijven, maar we voorzien uitdagingen op het gebied van werk.

Gemeenten in Nederland zijn volledig verantwoordelijk geworden voor mensen met een bijstandsuitkering en gedeeltelijk arbeidsongeschikten. Zij moeten aan het werk geholpen worden. Immers, werk is de beste sociale zekerheid en werken loont! Niet alleen voor de werkende zelf, maar voor de maatschappij als geheel. Minder uitkeringen, minder schulden. Het hebben van een baan is van groot belang. Werk is het beste middel om zelfstandig te zijn en mee te doen aan de samenleving.

Om mensen vanuit de bijstand naar een baan te helpen en de capaciteiten van gedeeltelijk arbeidsgehandicapten maximaal te benutten, wil PRO Kaag en Braassem deze uitdaging langs vier lijnen aanpakken:

Werkgever centraal

Voor ondernemers is het nu vaak ingewikkeld, gecompliceerd en onaantrekkelijk om iemand in dienst te nemen met een afstand tot de arbeidsmarkt. PRO Kaag en Braassem denkt dat dit veel slimmer kan: de werkgever heeft banen en die banen gaan wij invullen. Met goed, gemotiveerd en geschoold personeel. De gemeente neemt alle administratieve handelingen van de ondernemer over. De gemeente verstrekt een 06-nummer van het werkgeversservicepunt. Problemen? Bellen en het werkgeversservicepunt lost het op. Kortom: de werkgever staat centraal. Uiteindelijk profiteren de werkgever én de werkzoekende hiervan. Maar ook de gemeente, want de uitgaven aan uitkeringen dalen immers! Het mes snijdt dus aan drie kanten.

Misbruik keihard aanpakken

Misbruik van sociale voorzieningen zorgt ervoor dat het draagvlak onder die vaak broodnodige voorzieningen wegebt. De gemeente wil er zijn voor diegene die niet kan werken. Mensen die niet willen werken, daar zijn we keihard voor. Het handhavingsteam dat misbruik moet signaleren en opsporen willen we daarom stevig optuigen.

Fatsoenlijk vangnet en geen kind buitenspel

In principe probeert de gemeente iedereen zo snel mogelijk te begeleiden naar werk. Lukt dit niet, dan kunnen mensen bij verenigingen van dienst zijn en op die manier structuur houden in het leven. Voor mensen die niet kunnen werken, zal de gemeente een fatsoenlijk vangnet organiseren. Kinderen in minder draagkrachtige gezinnen vormen een bijzonder aandachtspunt: zij mogen niet de dupe worden van de financiële positie van hun ouders. Het uitgangspunt is: alle kinderen doen mee.

Social Return en lokaal aanbesteden

Meedoen in onze samenleving is erg belangrijk. Niet mee kunnen doen terwijl je nog een belangrijke bijdrage aan de maatschappij kunt leveren, leidt tot sociale isolatie. Het is daarom onverteerbaar dat mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt onnodig lang aan de zijlijn blijven staan. PRO Kaag en

Braassem wil dat het principe van social return als instrument wordt opgenomen in het inkoop- en aanbestedingsbeleid van de gemeente. Het principe van social return is dat organisaties bij het geven van opdrachten voor levering van diensten, werken of goederen een sociale tegenprestatie van de opdrachtnemer verwachten. Bijvoorbeeld door mensen met een gedeeltelijke arbeidshandicap een kans te bieden in hun organisatie of door stage- of leerplekken aan te bieden. Verder zal Kaag en Braassem in haar aanbestedingsbeleid zijn uiterste best doen om zoveel mogelijk van de werkzaamheden die zij inkoopt, lokaal aan te besteden.

Werk

Werk biedt een inkomen; werk geeft de mogelijkheid jezelf te ontwikkelen; werkt zorgt voor zingeving en voldoening; werk biedt sociale contacten en steun: Werk is de beste sociale zekerheid!

7) Schoolgebouwen met de beste rapportcijfers

Binnen een Brede School of Integraal Kind Centra (IKC) staat de ontwikkeling van kinderen centraal. Hierin spelen ook de gemeenten een belangrijke rol. De gemeente is (mede)verantwoordelijk om onderwijs, opvang, sport, zorg, gezondheid en veiligheid met elkaar te verbinden. Elk kind van 0 tot 12 jaar in Kaag en Braassem moet de gelegenheid krijgen gebruik te maken van al deze voorzieningen, het liefst dichtbij elkaar.

In Hoogmade bouwen we op dit moment een moderne en duurzame nieuwe school. Geschikt voor modern onderwijs in een gebouw welke ruimte biedt voor het huisvesten van nieuwe en andere activiteiten.

In 1) Leimuiden; 2) Roelofarendsveen/Oude Wetering en 3) Rijnsaterwoude werkt de gemeente intensief samen aan de totstandkoming van nieuwe IKC's. Bundeling van onderwijs, opvang, educatie, sport, cultuur, zorg en duurzaamheid zijn hierbij leidende principes.

PRO Kaag en Braassem wil dat ook in Woubrugge aanvang gemaakt gaat worden met deze ontwikkelingen. In Rijpwetering ligt de school al tegen het sportcomplex aan. In Rijpwetering liggen er vooral kansen in het intensiveren van de samenwerking en het investeren in duurzaamheid van het gebouw.

In het belang van de kinderen. Wie de jeugd heeft, heeft de toekomst: PRO Kaag en Braassem gaat voor schoolgebouwen met de beste rapportcijfers!

8) Schoon, heel en veilig (leefbaarheid)!

Wij wonen hier samen, wij spelen hier samen, wij bezorgen elkaar geen overlast. Dat is het motto van PRO Kaag en Braassem. Daar hoort een openbare ruimte bij die schoon, heel en veilig is. De gemeente heeft een basisverantwoordelijkheid om dit te bereiken, maar wel sámen met inwoners.

Helaas blijft ook onze gemeente blijft niet gevrijwaard van hufterigheid: geplande knokpartijtjes in een jongerencentrum, vernielingen, diefstal, boompjes afbreken, bloembakken plunderen, afgetrapte autospiegels, intimiderend, aanstootgevend en crimineel gedrag richting nieuwkomers in onze gemeente. De lijst is lang en ook al realiseren we ons dat de problemen in Kaag en Braassem een stuk overzichtelijker zijn dan in de stad, er is wel een toename zichtbaar. Het gevoel van veiligheid neemt af en het aantal gewelds- en vandalismedelicten neemt toe. PRO Kaag en Braassem vindt dat het tijd wordt om hufterigheid aan te pakken.

Melden heeft zin

Voor een schoon, heel en veilig Kaag en Braassem hebben wij de ogen en oren van alle inwoners nodig. Meld het de gemeente als je misstanden ziet. Alleen op die manier kunnen ze worden opgelost! Daartoe moet ook het meldpunt van de gemeente verder verbeteren: iedereen krijgt een terugmelding en informatie over de afhandeling van de melding.

Inwoners praten mee

PRO Kaag en Braassem gelooft in de kracht van inwoners. We willen daarom inwoners betrekken bij hun eigen wijk en omgeving. In plaats van de gemeente die de buitenruimte invult met groen en speelplekken, moet inwoners kunnen meebeslissen over de invulling van de eigen straat. Deze participatie van inwoners levert uiteindelijk niet alleen een grotere tevredenheid over de eigen leefomgeving op, maar het versterkt de sociale cohesie in een wijk of straat. De inwoners krijgt ook het 'right to challenge'. Als inwoners van een straat of een wijk zelf de wil en bereidheid hebben de verantwoordelijkheid voor het beheer te dragen is de gemeente bereid daarvoor de budgetten en de zeggenschap aan hen over te dragen. Inwoners die zich eigenaar voelen van de eigen woon en leefomgeving zal altijd leiden tot een hogere kwaliteit van leven en wonen. Investeren in schoon, heel en veilig door los te laten.

Bermonderhoud

Een prettige leefomgeving betekent vaak ook een verzorgde omgeving. PRO Kaag en Braassem denkt dat er nog grote slagen te maken zijn als het gaat om het beheer en onderhoud van het groen. Denk bijvoorbeeld aan het hoge en slecht gemaaide gras en het bermonderhoud dat veel mensen een doorn in het oog is.

Schiphol

De aanwezigheid van Schiphol in onze regio is een groot goed. Een grote bron van werkgelegenheid en een grote bijdrage aan de Nederlandse economie. Tegelijk realiseren we ons dat de vele vliegbewegingen van en naar Schiphol een bron van overlast zijn voor veel inwoners van onze gemeente. Wij pleiten niet voor beperkingen voor Schiphol. Wel voor slimme groei van de luchthaven. Vluchten toevoegen die bijdragen aan de hub functie van Schiphol ipv de zoveelste

vlucht naar Barcelona of Rome. PRO Kaag en Braassem wil ook actief blijven sturen op de vliegroutes. Geen routes over onze woonkernen, geen toename van het huidig overlast niveau en om het juiste gesprek te kunnen blijven voeren en invloed te krijgen/behouden is het nodig om zelfstandig en onafhankelijk te meten .

Kaag en Braassem is schoon, heel en veilig!

9) Economische ontwikkelingen, dat loont!

PRO Kaag en Braassem wil kansen benutten door ondernemers ruim baan te geven. De OVA (Ondernemersvereniging Kaag en Braassem) en de Ondernemersvereniging Kaag en Braassem Oost (OVKB Oost) trekken op het punt van gebiedsbrede thema's samen op. Dit heeft geresulteerd in een gezamenlijke visie op de economie in Kaag en Braassem. Met deze visie, die draagvlak heeft in hun achterbannen, hebben deze ondernemersverenigingen bewezen een meer dan volwaardige gesprekspartner te zijn van de gemeente.

Dienstverlenende houding

Ondernemers zijn van groot belang voor onze gemeenschap. Ze zorgen voor werkgelegenheid, sociale samenhang, dynamiek en tonen op veel terreinen al jarenlang hun maatschappelijke betrokkenheid. Ondernemers mogen vanzelfsprekend een dienstverlenende houding van de gemeente verwachten. Dat kan volgens PRO Kaag en Braassem beter dan nu het geval is.

Concreet wil PRO Kaag en Braassem ook op economisch gebied 'De klant centraal stellen door middel van een excellente dienstverlening'. Stel je voor: je rijdt als ondernemer door onze gemeente. Je ziet een stuk grond te koop en denkt: "een mooie plek om mijn bedrijf te vestigen." Wat zou het dan mooi zijn als je die vraag in één keer bij de gemeente kunt neerleggen. De gemeente zorgt dan dat de juiste vergunningen worden aangevraagd óf koppelen ténminste terug wat er nodig is. Zo ver is Kaag en Braassem nog niet, maar daar wil PRO Kaag en Braassem wel naar toe. Dat is immers ook goed voor de gemeente zelf. Zo wordt Kaag en Braassem aantrekkelijker als vestigingsplaats voor bedrijven. Dat is weer van groot belang voor de werkgelegenheid en de daling van de werkloosheid.

Procesoptimalisatie

In een democratie heeft iedereen inspraak. Kan iedereen overal tegen in bezwaar en beroep aantekenen. Hoor en wederhoor, macht en tegenmacht. Een groot goed. Echter ook binnen de regels van een democratische samenleving en bijbehorende besluitvormingsprocedures is optimalisatie nodig. Overbodige regels opruimen. Stoppen met in de weg lopen. Uitnodigend zijn voor economisch initiatief en gemeentelijke processen en procedures volgens de LEAN methode onder de loep nemen. Met name de sector bouw, qua werkgelegenheid de tweede sector in Kaag en Braassem, kan hier erg van profiteren.

Het ultieme doel? Bijvoorbeeld een flitsvergunning! Je loopt het gemeentehuis binnen met een vergunningaanvraag en komt naar buiten met een vergunning. Een bestemmingsplan in een maand? Het kan, in onze beleving, als je maar wil. Ruimtelijke plannen op een toegankelijke manier presenteren in plaats van de voor de gemiddelde inwoner onleesbare bestemmingsplankaarten met kleuren, bolletjes en stippelijntjes, voorzien van een ingewikkelde, onleesbare uitleg. Vertaal het materiaal. Toegankelijke informatie nodigt uit tot meedenken. En laat dat meedenken, dat meer gebruik maken van de kennis en de betrokkenheid van onze inwoners, ons hoofddoel zijn.

Werkgever centraal – Werk is de beste sociale zekerheid

Gemeenten worden in de toekomst volledig verantwoordelijk voor mensen met een bijstandsuitkering en voor gedeeltelijk arbeidsgehandicapten. Die taken liggen nu nog bij de Rijksoverheid, maar komen straks op het bordje van gemeenten. De uitgangspunten van PRO Kaag en

Braassem zijn dat we mensen beoordelen op wat ze kunnen, niet op wat ze niet kunnen. Iedereen doet mee. Werk is de beste sociale zekerheid. En werken loont! Niet alleen voor de werkende zelf, maar voor de maatschappij als geheel. Minder uitkeringen, minder schulden. Het hebben van een baan is van groot belang. Werk is het beste middel om zelfstandig te zijn en mee te doen aan de samenleving.

Werkgevers zijn de belangrijkste spil om deze idealen te verwezenlijken. Voor ondernemers is het nu vaak ingewikkeld, gecompliceerd en onaantrekkelijk om iemand in dienst te nemen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Door het dichtzetten van de sociale werkvoorziening (Haagse keuze) komt de verantwoordelijkheid voor deze doelgroep nu wél volledig bij reguliere werkgevers te liggen. Nu hebben we de mogelijkheid die als gemeente en ondernemers samen zelf in te richten. Lukt ons dat niet, dan komt de rijksoverheid met een quotumregeling. Een boete. Wij willen dit voorkomen omdat wij dit écht een verkeerde prikkel vinden. Het moet voor ondernemers aantrekkelijk worden om met deze doelgroep te werken, belemmeringen moeten worden weggenomen.

PRO Kaag en Braassem vindt dat de gemeente hier actief op moet inzetten. De werkgever heeft banen en die banen gaat de gemeente deels vanuit 'de kaartenbak' invullen. Met goed, gemotiveerd en geschoold personeel. Vraag aan ondernemers welke belemmeringen de gemeente moet wegnemen om met deze doelgroep aan de slag te gaan? De gemeente neemt alle administratieve handelingen van de ondernemer over. De werkgever betaalt alleen de productiviteit van de werknemer. De gemeente ontzorgt. Zorgt voor begeleiding en werkplekaanpassingen. Verstrekt een 06-nummer van de klantbeheerder van het werkgeversservicepunt, of beter nog, niet de cliënt, maar het bedrijf krijgt een accountmanager, een vast contactpersoon. En niet alleen voor arbeidsmarktgerelateerde vraagstukken, ook als het gaat over vergunningen en andere vragen. Problemen? Bellen! Het werkgeversservicepunt lost het op. Kortom: de werkgever staat centraal. Niet het aanbod van de gemeente of de bijbehorende procedure. Uiteindelijk profiteren de werkgever én de werkzoekende hiervan. Maar ook de gemeente, want de uitgaven aan uitkeringen dalen immers! Het mes snijdt dus aan drie kanten.

Gelukkig doet Kaag en Braassem het goed als het gaat om 'werk': de werkloosheidscijfers in onze gemeente zijn door de crisis gestegen, maar regionaal nog steeds onder het gemiddelde. Dat moet zo blijven. Dat vraagt een actieve en vooral een pro-actieve en toegankelijke houding.

Infrastructuur

Wij herkennen ons zeer in de opsomming van aandachtspunten in de visie van de ondernemersverenigingen. Eén item willen wij hier uitlichten. Kaag en Braassem heeft onlangs een nieuw bestemmingsplan Baan-Sotaweg vastgesteld, de thuisbasis van één van Kaag en Braassem mooiste bedrijven, NAK Tuinbouw. In de visie van de Greenport is dit gebied aangewezen als duurzaam tuinbouwgebied. We realiseren ons echter dat moderne tuinbouw gepaard gaat met steeds meer verkeer, dat dit tuinbouwgebied alleen bereikbaar is via een woonwijk en dat dit onwenselijk is. Het aangrenzende bedrijventerrein Lasso-Noord is slechts met één weg bereikbaar. De hulpdiensten hebben aangegeven dat bij calamiteiten een tweede toegangsweg belangrijk is. Wij zouden dit moment ten aanzien van de visie Greenport, de veiligheid op Lasso Noord, het vrachtverkeer in de wijk (veiligheid kinderen Roelevaer), de visie ondernemersverenigingen, het nieuwe bestemmingsplan Baan-Sotaweg die dit gebied tot toekomstbestendig tuinbouwgebied heeft

verklaard en de economische agenda, willen aangrijpen om nogmaals de financiële mogelijkheden te onderzoeken om dit gebied beter te ontsluiten.

Openbaar vervoer

PRO Kaag en Braassem zet zich in voor betere bereikbaarheid van de bedrijventerreinen met het openbaar vervoer. De komende jaren zullen er met name in Roelofarendsveen veel woningen bij gaan komen. De behoefte aan openbaar vervoer zal ook stijgen wat zal leiden tot een nieuwe route over de Braassembledreef. Dat is het moment om bij de regio en de provincie aan te dringen op een extra halte bij het Veenderveld. Dit maakt het vestigingsklimaat voor bedrijven op het Veenderveld nog beter en de toegankelijkheid voor personeel groter.

Leegstand winkelpanden

We lezen dagelijks in de kranten over failliet gaande winkelketens. Een logisch gevolg van de toenemende detailhandel aankopen op internet. Ons commercieel (maar ook maatschappelijk vastgoed) loopt snel leeg. De toenemende leegstand zal een item worden in winkels, kantoren, scholen, verzorgingstehuizen en kerken. En de snelheid waarmee dat gebeurt neemt alleen maar toe. Het is niet eenvoudig om dit proces te stoppen. De meeste oorzaken zijn zelfs onomkeerbaar. De opkomst van het internet bijvoorbeeld veroorzaakt een slagveld onder retailers. Ondertussen neemt onze mobiliteit toe. Wie gaat winkelen, maakt daar tegenwoordig een dagje uit van in geliefde steden als Amsterdam, Utrecht, Maastricht of Groningen. De lokale middenstand heeft veelal het nakijken.

Is dat een probleem? Nee, niet per definitie. Eerder een gevolg van ons eigen consumptiegedrag. PRO Kaag en Braassem kiest er dan ook niet voor om te vechten tegen de gevolgen van maatschappelijke ontwikkelingen, wij kiezen deze als uitgangspunt, als een gegeven. We vinden andere manieren om te winkelen, te werken en te recreëren en stellen andere eisen aan onze voorzieningen. Die betere, mooiere, luxere, en/of goedkopere voorzieningen hebben vervolgens een groter verzorgingsgebied nodig om overeind te blijven. Een veranderende vraag naar voorzieningen (en dat daarmee andere voorzieningen overbodig worden) is dus niet erg, maar het vraagt wel om beleid en planologische sturing. Aan leegstand en verpaupering hebben we niets.

Wij zijn ervan overtuigd dat de problemen bij grote landelijke ketens slechts het topje van de ijsberg zijn. Wij willen dus zeer terughoudend zijn met het toevoegen van nieuwe winkelruimtes in Kaag en Braassem en met winkeliers nadenken over welke functies er aan een centrum zouden kunnen worden toegevoegd die passen bij winkelen om op deze manier de winkelcentra die we hebben een eerlijke kans te geven. Vervolgens is het aan de inwoners of zij die kans grijpen (door het boodschappengedrag) en ook vinden dat het winkelgebied van belang is voor het dorp.

Tot slot:

- 1) Gebruik de visie van, en het overleg met, de gezamenlijke ondernemersvereniging als belangrijke input voor de Economisch beleid.
- 2) Stel als gemeente de klant / ondernemer centraal door middel van een excellente dienstverlening.
- 3) Kom tot procesoptimalisaties waardoor zowel inwoners als ondernemers veel meer geneigd zijn tot meedenken.

- 4) Maak het voor ondernemers aantrekkelijk om mensen met een beperking in dienst te nemen door hen op dit gebied volledig te ontzorgen.
- 5) Ontsluit de gemeente beter voor toerisme en daag ondernemers in de agrarische sector uit om een steentje bij te dragen in de recreatieve sfeer.
- 6) Wees voorzichtig met het toevoegen van nieuwe winkelruimtes in Kaag en Braassem en denk met winkeliers na welke functies er aan een centrum zouden kunnen worden toegevoegd die passen bij winkelen om op deze manier de winkelcentra die we hebben een eerlijke kans te geven.

Focus op economische ontwikkeling, dat loont!

10) Beleef het verhaal van Kaag en Braassem

Recreatie is één van de speerpunten van PRO Kaag en Braassem. Onze gemeente is mooi om te beleven. Molens, wijdse vergezichten, plassen, paden en uitstekende horeca. Ook kan recreatie zorgen voor werkgelegenheid. Samenwerking binnen de recreatiesector en marketing van ons totale gebied is van essentieel belang. De schoonheid en veelzijdigheid van onze gemeente, onze unieke ligging nabij het strand, de duinen, een monumentale binnenstad en het creatief ondernemerschap moeten bij elkaar gebracht worden zodat het totaalconcept Kaag en Braassem meer zal worden dan de som der delen.

Tot op heden blijft het echter bij rapporten en onderzoeken die stellen dat Kaag en Braassem 'potentie' heeft en enkele initiatieven van ondernemers. PRO Kaag en Braassem heeft in samenwerking met de andere partijen de opdracht gegeven over te gaan tot een marktconsultatie. Dit heeft geholpen om nuttige en essentiële informatie van marktpartijen boven tafel te krijgen. Deze consultatie heeft geleid tot een aantal interessante initiatieven voor onze gemeente. PRO Kaag en Braassem kijkt met veel nieuwsgierigheid uit naar de uitwerking van deze recreatieve initiatieven en schuwt grootschaligheid, in de gebieden die daarvoor in de structuurvisie zijn aangewezen, niet.

De gemeente Kaag en Braassem blijft de komende jaren haar rol pakken door actief te werken aan bewegwijzering en het ontsluiten van gebieden met fiets- en wandelpaden. Verder moet de marketing van onze gemeente worden uitgebouwd en ondersteunt de gemeente alle activiteiten die ertoe bijdragen dat ondernemers in deze sector de handen ineen slaan om samen te werken aan het merk Kaag en Braassem.

Voor PRO Kaag en Braassem is samenwerking in de recreatiesector en marketing van ons totale gebied van essentieel belang. Wij zien recreatie als speerpunt in ons economisch beleid zouden het Economisch Overleg Platform graag uitgebreid zien met een vertegenwoordiger die de belangen van marketing en promotie van ons gebied in de gaten houdt.

Ruim baan in planologie

In bestemmingsplannen heeft de agrarische sector nog een preferente positie. Dat is ook de oorsprong van ons gebied en daar waar mogelijk zal PRO Kaag en Braassem dit koesteren. De realiteit is echter dat de werkgelegenheid in deze sector fors terugloopt en er behoefte is aan andere vormen van economische dynamiek. Landelijk onderzoek wijst ook uit dat er de komende jaren een forse leegstand van agrarisch vastgoed in het buitengebied te verwachten is. PRO Kaag en Braassem is bereid om verzoeken om het bestemmingsplan te wijzigen te honoreren als het gaat om recreatieve initiatieven en overnachtingsmogelijkheden. Landschappelijke inpassing en werkgelegenheidsaspecten zijn daarbij leidende criteria. Onze doelstelling: Kaag en Braassem promoten, samenwerking in de sector versterken, meer dan nu onderdeel worden van een aantrekkelijke regio met andere toeristische identiteiten, en ons gebied toegankelijker maken, beter ontsluiten voor de recreant en de trek- en plakkracht vergroten door ondernemers uit te dagen overnachtingsmogelijkheden te organiseren.

Beleef het verhaal van Kaag en Braassem!

11) Groot worden, door klein te blijven!

De taak en rol van de gemeente is de afgelopen jaren fors veranderd en zal de komende jaren nog verder veranderen. Werk, zorg en jeugd zijn taakvelden die de rijksoverheid overhevelt naar gemeenten. En er volgt nog meer. De tijd dat de gemeente er vooral was voor paspoorten, bouwvergunningen en verenigingssubsidies, is voorbij. Straks gaan we over gezondheid, begeleiding van dementerende ouderen, problemen in gezinnen en mensen zonder baan. De echte rol van de overheid! Het bieden van zekerheid en het zorgen voor een vangnet voor diegene die het echt nodig hebben. Ook zal de gemeente steeds vaker te maken krijgen met vraagstukken die de gemeentegrens ver overstijgen. Bodemdaling, klimaatbeleid, regionale energievraagstukken, regionale woningmarkt, regionale arbeidsmarkt, afhankelijkheid van de stad als het gaat om onderwijs en specialistische gezondheidszorg, etc etc.

Die nieuwe rollen en complexe vraagstukken vragen om een capabele overheid. Veel ingewikkelde vraagstukken passeren de komende jaren de revue in gemeenteland. Hiervoor is kennis, kunde en continuïteit nodig. Voor veel ingewikkelde problemen is het nodig om goede mensen in dienst te hebben. En daarvoor is schaal nodig. Een gemeente van 25.000 inwoners kán niet alles zelf.

Gemeente dichtbij nodig, regionaal voorop lopen ook!

De uitdaging van de gemeente wordt echter om zorg, werk en ondersteuning dichtbij huis te organiseren. Gezinnen, verenigingen en dorpen krijgen een grotere eigen verantwoordelijkheid. De gemeente dient te organiseren dat de gemeenschap die rol pakt. Daarvoor is het nodig dat de gemeente dichtbij en bereikbaar is en overzicht houdt.

PRO Kaag en Braassem kiest ervoor om de komende periode niet te fuseren. De afstand tussen inwoner en bestuur is al groot, maar nog te overbruggen met inspanningen van beide. Om alle ingewikkelde taakvelden aan te kunnen, zoekt de gemeente Kaag en Braassem wel PRO-actief naar samenwerking. Daar waar het nodig is om klein en dichtbij te blijven, doen we dat. Daar waar samenwerking nu, of in de toekomst wenselijk is, zoeken wij die op. Kaag en Braassem voelt zich ook verantwoordelijk voor het behoud van regionale (zorg)voorzieningen.

Kaag en Braassem kan immers niet zonder haar burens. Onze inwoners maken volop gebruik van de voorzieningen die onze grotere buurgemeenten ons te bieden hebben. Denk hierbij aan musea en theaters, maar ook voor voorzieningen als detentiecentra, verslavingszorg en daklozenopvang zijn wij afhankelijk van onze grotere buurgemeenten. Alleen door voorop te lopen in regionale samenwerking, lukt het Kaag en Braassem om zelfstandig te blijven.

Groot worden, door klein te blijven!

12) Oude traditionele gemeenteraad moet op de helling

In Nederland is ongeveer 2% van de bevolking lid van een politieke partij. Van die 2% is gemiddeld 10% actief binnen die politieke partij. Een heel klein deel van een heel klein deel van de bevolking bemoeit zich met de dagelijkse democratische besluitvorming en de bereidheid om lid en/of actief te worden is bijzonder klein. We zijn in Nederland tevreden met de democratie, maar ontevreden over de politiek.

Een beeld die in Kaag en Braassem niet anders is. Onze gemeente kent 26.000 betrokken inwoners. Slechts een enkeling bezoekt wel eens het gemeentehuis. Een klein clubje bestuurders neemt dus besluiten met gevolgen voor álle inwoners! De gemeente raakt hierdoor zijn feeling kwijt met de eigenaren (de inwoners). Er ligt een geweldige kans, en vooral een geweldige noodzaak, om dit anders te doen. De inwoners moeten een grotere rol krijgen bij besluitvorming en uitvoering van taken. Mede-eigenaar worden van problemen én oplossingen. Alleen op die manier kan de gemeente haar takenpakket naar behoren blijven uitvoeren.

Het vraagt echter een andere houding van de gemeente. Een gemeente die partner is van verenigingen en het bedrijfsleven. Een gemeente die geen besluiten neemt over, maar besluiten neemt mét partners in de samenleving. Een gemeente die niet organiseert, maar faciliteert. Kortom; een gemeente die weer eigendom is van de inwoners. Dát is de missie van PRO Kaag en Braassem. We hebben de afgelopen jaren veel veranderingen gezien. Een gemeente die haar inspraak veel eerder organiseert., Veel actiever is met het opzoeken van haar inwoners en veel meer focus heeft op interactie beleids- en besluitvorming. Echter leidt dit nog niet tot een hogere deelname van inwoners aan het politieke debat of goed gevulde vergaderingen bij politieke partijen.

Raadsavond

Besluitvorming in de gemeente moet een stuk eenvoudiger, maar ook interactiever zijn. Dat kan. Bijvoorbeeld door te starten met een informatiemarkt. Afdelingen vanuit de gemeente presenteren daar een plan, verbonden partijen krijgen ruimte (GGD, Sociale Werkvoorziening, ondernemersklankbord, brancheorganisaties, dorpsraden etc.) en kunnen zich op deze markt om beurten presenteren. Bewoners en politici kunnen hier de informatie halen, verenigingen of andere initiatieven kunnen informatie brengen. Hierna discussiëren de woordvoerders van verschillende partijen over de onderwerpen waarover besluiten genomen moeten worden. Voor deze werkwijze is het binnen de partijen noodzakelijk om vertrouwen te hebben in elkaars capaciteiten. Immers, alleen de woordvoerders op dossiers praten mee.

Uiteraard kunnen belanghebbenden tijdens dit overleg ook hun zegje doen. Aan het einde van deze sessie besluiten de woordvoerders met elkaar of het onderwerp rijp is voor besluitvorming en op de agenda van de gemeenteraad kan. De avond sluiten we af met een besluitvormende gemeenteraadsvergadering. Het enige onderdeel van de avond waar alle 21 raadsleden aanschuiven. Daar vinden immers de stemmingen plaatsvinden en is de macht van het getal van belang. In alle momenten hiervoor draait het om de kracht van het argument. In het belang van de inwoners dus. De gemeenteraad verandert op deze manier van een besluitvormingsapparaat tot een inspiratiebijeenkomst en een bron van informatie-uitwisseling.

Raadsbreed akkoord

Het gaat PRO Kaag en Braassem niet om de macht van het getal, maar om de kracht van het argument. Vandaar hebben wij na de verkiezingswinst in 2014 het succes niet geclaimd door met twee eigen wethouders één partij te selecteren om in een destructieve coalitie-oppositiesetting te gaan werken, op basis van een coalitieakkoord waarin je afspraken maakt over de politieke verschillen. We zijn op zoek gegaan naar de overeenkomsten tussen partijen en hebben een raadsbreed akkoord gesloten. Niemand hoeft op die manier, een dag na de campagnes, verkiezingsbeloften te breken. Iedereen staat de hele periode waarvoor hij stond en stelt geen kiezer teleur. Ook voor de komende periode heeft PRO Kaag en Braassem de wens om te komen tot een raadsbreed open akkoord op basis van overeenkomsten, welke ruimte geeft voor inspraak en initiatief, in plaats van een politiek akkoord op basis van politieke verschillen. Afgesloten door een deel van de gemeenteraad waarin je harde afspraken maakt over de uitslag van komende stemmingen dus elke vorm van interactie en inspraak met al die betrokken inwoners overbodig en tot een wassen neus maakt.

Om de verbinding te herstellen met de inwoner, om het lokale democratische systeem toegankelijker te maken, om in de gekozen structuur aansluiting te vinden bij de bereidheid meer mee te gaan denken en om meer mensen politiek betrokken te krijgen is het Code Oranje. De traditionele gemeenteraad moet op de helling!

13) Initiatievenfonds, geeft mensen kans in Kaag & Braassem!

Het meer gebruiken en benutten van de kennis en betrokkenheid van de inwoners van Kaag en Braassem is de belangrijkste doelstelling uit het raadskoord. Uitnodigend zijn richting inwoners om initiatief en verantwoordelijkheid te nemen heeft onze prioriteit.

Persbericht, december 2016:

“Kaag en Braassem, 21 december 2016 – Bij het vaststellen van de begroting vorige maand, heeft de gemeenteraad €75.000 vrijgemaakt voor initiatieven van inwoners van de gemeente Kaag en Braassem. Bij de behandeling van de begroting diende PRO Kaag en Braassem een voorstel in voor het organiseren van een initiatievenmarkt en dat werd door de gemeenteraad gesteund. Iedereen die een idee heeft om Kaag en Braassem groener, speelvriendelijker, veiliger of gewoon beter te maken, vragen we om dat idee te presenteren op een initiatievenmarkt. Wellicht wordt jouw idee op 22 februari uitgekozen om ten uitvoering te brengen.”

De ingediende initiatieven worden beoordeeld op het belang voor de gemeenschap, de originaliteit, het bevorderen van de leefbaarheid, veiligheid en sociale omgeving en de zelfwerkzaamheid. Een jury gevormd uit inwoners van Kaag en Braassem adviseert daarbij de gemeenteraad en beoordeelt de initiatieven. Na de initiatievenmarkt en de input van de jury, bespreken de zes fracties van de gemeenteraad de gepresenteerde initiatieven. De basis voor de beoordeling is zowel het raadsakkoord ‘Anders denken Anders Doen’ als de eigen politieke prioriteit van een fractie.”

De initiatievenmarkt werd een groot succes. 25 initiatieven zijn binnengekomen. Het bewijs dat er veel kracht, energie, betrokkenheid en creativiteit aanwezig is in onze dorpen en dat mensen bereid zijn hier handjes en voetjes aan te geven. Dit succes moeten we vasthouden en verder stimuleren. Geen eenmalige ‘pot met honing’, maar hier blijvend aandacht voor hebben. Een gemeente die initiatief toejuicht en het nemen van verantwoordelijkheid mede mogelijk maakt. Dit succes moet een structureel vervolg krijgen en de initiatieven moeten nog meer ‘van de inwoners’ worden. Bij de initiatievenmarkt heeft de gemeenteraad de beoordeling van de initiatieven gedaan. Ook dit moeten we aan de inwoners zelf overlaten.

In Kaag en Braassem starten we een lokaal initiatievenfonds.

Hoe zou zo een fonds eruit kunnen zien:

Het fonds: “Wij willen -als vrijwillige medebewoner- klaarstaan voor elke Kaag en Braassemse initiatiefnemer die de straat, het dorp, de wijk of de gemeente een stuk leuker of beter wil maken. Wij doen dit door geld en adviezen te verstrekken, zonder uw initiatief over te nemen. Voor wie doen we dit? Er zijn veel kleine en grotere initiatieven in Kaag en Braassem waarvoor de initiatiefnemers (financiële) ondersteuning kunnen gebruiken. Kleinschalig, laagdrempelig, eenvoudig en op maat. Hoe komen we aan al dat geld? “Stichting Kaag en Braassem Kracht!” (werktitel) heeft budget om ter beschikking te kunnen stellen aan initiatieven. Het stimuleren van inwonersinitiatieven is een speerpunt van de gemeenteraad en het college van Burgemeester en wethouders van Kaag en Braassem. Met het oprichten van de stichting “Kaag en Braassem Kracht!” wordt op innovatieve wijze invulling gegeven aan dit speerpunt.

Financiering van het fonds

Vereniging PRO Kaag en Braassem in ingeschreven in het Handelsregister onder nummer 59101318

De gemeente Kaag en Braassem neemt haar inwoners serieus en heeft oprecht vertrouwen in de aanwezige kracht, kennis en betrokkenheid. Inwoners van wijken, straten en dorpen zijn zelf in staat de juiste antwoorden te vinden, initiatieven te dragen en verantwoordelijkheid te nemen. De gemeente voegt de daad bij het woord en wil initiatief belonen. Uitnodigend zijn richting haar inwoners om initiatief te nemen en is bereid ook het vertrouwen in de beoordeling van deze initiatieven aan de inwoners over te laten en stort jaarlijks 1% van de gemeentebegroting in dit fonds. Een soort burgerbegroting. De stichting verantwoordt haar uitgaven aan de gemeente (en andere fondsen, donateurs en sponsors waarvoor het fonds ook interessant zal zijn) en evalueert de resultaten tweemaal per jaar.

Alle aanvragen worden, vanaf moment van binnenkomst, gepubliceerd op hun website. Zo wil “Kaag en Braassem Kracht!” maximale transparantie waarborgen bij besteding van publiek geld. Door met vrijwilligers te werken, beoordelaars en bestuur, komen de bijdragen op de plek waar het voor bedoeld is: bij de initiatieven.

Hoe werkt het?

Voor het indienen van een initiatief is een eenvoudig inschrijfformulier beschikbaar. Een aanvraag kan ook vormvrij worden ingediend. “Kaag en Braassem Kracht!” wil een laagdrempelige toegang voor aanvragen. Daarom alleen een aantal eenvoudige richtlijnen. Op de website zouden de volgende teksten kunnen staan:

“•Wie doet de aanvraag en wie doen ook mee? Particulier, groep mensen, organisatie oid. Vertel wie je bent en in welke hoedanigheid je de aanvraag doet.

•Hoe kunnen we je bereiken.

•Vertel waar het om gaat. Probeer dat kort samen te vatten.

•Waarom doe je de aanvraag

•Wie zijn er nog meer betrokken, cq. Wie is de doelgroep. 10 tot 100 mensen of bv. de ‘halve straat’ is al een mooie indicatie.

•Wanneer wil je uitsluitel hebben cq. wanneer is de activiteit.

•Welk bedrag vraag je aan.

Maak het niet te moeilijk voor jezelf. Wij snappen heel goed dat vrijwilligers daar niet altijd tijd voor hebben of de kennis om het uitgebreid te doen. Een helder verhaal is veel belangrijker en daar willen we ook samen aan werken.”

Geringe voorwaarden voor een aanvraag:

- 1.Het initiatief komt ten goede van Kaag en Braassem en/of zijn inwoners.
- 2.Het initiatief en de uitvoering hiervan valt binnen de wet en de gemeentelijke regelgeving.
- 3.Inwoners dienen te participeren in de uitvoering van het project. (financieel/uitvoerend)
- 4.Het initiatief mag geen gemeentelijk beleid doorkruisen.

Vereniging PRO Kaag en Braassem in ingeschreven in het Handelsregister onder nummer 59101318

5. Discriminerende activiteiten zijn niet toegestaan.
6. Aanvragen worden voorafgaand aan het initiatief ingediend, inclusief een onderbouwde begroting.
7. Cofinanciering is in principe vereist, zeker bij grotere initiatieven.
8. Indiener is inwoner van (of organisatie werkzaam in) Kaag en Braassem zonder winstoogmerk.
9. Initiatief dient geen politiek of religieus doel.
10. Omvang van de aanvraag begint bij 100 euro.
12. Na afloop ontvangt "Kaag en Braassem Kracht!" een verslag incl. financiële verantwoording van de initiatiefnemer.

Spelregels voor een aanvraag:

1. Aanvrager gaat ermee akkoord dat de aanvraag, of een samenvatting hiervan, en de uiteindelijke beoordeling, openbaar worden gepubliceerd op de website
2. De uiteindelijke beoordeling is definitief, hier kan niet over worden gecorrespondeerd.
3. Bij alle communicatie over de activiteit dient u de naam of het logo van "Kaag en Braassem Kracht!" te vermelden.
4. Initiatiefnemers blijven zelf verantwoordelijk voor de organisatie van het initiatief.
- 5) Elke poging tot ongewenste inmenging in het beoordelingsproces is niet toegestaan en zorgt ervoor dat de aanvraag wordt afgewezen.
- 6) Door een aanvraag te doen, verklaart u zich akkoord met de voorwaarden en spelregels.

Beoordelaars

Elke aanvraag wordt beoordeeld door meerdere mensen uit de beoordelingscommissie. Het streven is een beoordelingscommissie van tien tot dertig Kaag en Braassemers. Het bestuur (of het secretariaat van het bestuur) toetst een aanvraag op 'harde' criteria, waarna de beoordelaars een eindoordeel vellen op basis van 'zachtere' criteria (van vinkjes naar gevoel). De aanvragers krijgen van elke beslissing een korte motivatie. Deze beslissing wordt ook zichtbaar gepubliceerd op de website.

Beoordelaars moeten voldoen aan de volgende gedragsregels:

1. Wonen in Kaag en Braassem.
2. Onthouden zich van beoordeling als er belangenverstrengeling is of lijkt te zijn.
3. Behandelen de beoordeling vertrouwelijk.
4. Net als de bestuursleden zijn beoordelaars onbezoldigde vrijwilligers.

De gemeente geeft het vertrouwen, het initiatievenfonds geeft inwoners de kans, en het budget, om verantwoordelijkheid te nemen!

Vereniging PRO Kaag en Braassem in ingeschreven in het Handelsregister onder nummer 59101318